

Materiale til
BØNNEUKEN
FOR KRISTEN ENHET
og for resten av året

2017

Forsoning –
For Kristi kjærlighet tvinger oss
2 Kor 5,14

*Lagt til rette og publisert i fellesskap av
Det pavelige råd til fremme av kristen enhet
og
Kommisjonen for tro og ordening i Kirkenes verdensråd*

Kommisjonen for Tro og Ordning
Kirkenes Verdensråd

Faith and Order, World Council of Churches
P.O.Box 2100
CH (1211 Geneva 2
Switzerland

infowcc@wcc-coe.org
www.oikoumene.org

Det pavelige råd
for fremme av kristen enhet

Pontifical Council for
Promoting Christian Unity
VA - 00120 Cité du Vatican

office@christianunity.va
www.vatican.va

Innhold

Til dere som organiserer Bønneuken for kristen enhet	4
Bibelteksten , bokmål, nynorsk	5
Presentasjon av tema for Bønneuken 2015	6
Tilretteleggingen av materialet for Bønneuken 2015	9
Om gudstjenesten (bokmål)	11
Ordning for økumenisk gudstjeneste (bokmål)	13
Om gudstenesta (nynorsk)	21
Ordning for økumenisk gudsteneste (nynorsk)	23
Bibelstudium og bønner for “de åtte dagene”	31
Den økumeniske situasjonen i Tyskland	40
Tema for Bønneuken 1968-2015	46
Nøkkelbegivenheter i Bønneukens historie	49

*Hele materialet til Bønneuken dette året er oversatt til bokmål.
Ordninga for den økumeniske gudstenesta er og omsett til nynorsk.*

Oversatt til norsk av Anfinn Andreas Kolberg

Bibeltekstene er hentet fra Det norske bibelselskaps oversettelse av 2011

Til dere som organiserer Bønneuken for kristen enhet.

Arbeid for enhet gjennom hele året

Bønneuken for kristen enhet har på den nordlige halvkule etter tradisjonen blitt holdt 18.-25. januar. Disse dagene ble i 1908 foreslått av Paul Wattson fordi de ligger i tiden mellom festene for apostlene Peter og Paulus. Disse dagene får dermed en symbolsk betydning. Men på den sørlige halvkule er januar feriemåned, og kirkene der finner derfor andre tider til Bønneuken, for eksempel omkring pinse slik det ble foreslått av Tro og kirkeordningsbevegelsen i 1926. Pinse er jo også en symbolmettet tid for kristen enhet.

Men arbeidet for kristen enhet må ikke være avgrenset til en uke hvert år. Vi oppfordrer dere derfor til ikke bare å være fleksible med hensyn til dato, men også til å se det materialet vi presenterer her som en utfordring til å markere fellesskapet mellom kirkene og til gjennom hele året å be sammen om full enhet etter Kristi vilje.

Tilpassing av teksten

Dette materialet legger vi fram i full forståelse for at dere, når det er mulig, kan tilpasse det til bruk på lokalt nivå. Da kan det tas hensyn både til lokale tradisjoner for gudstjeneste og liturgisk praksis og til hele den sosiale og kulturelle sammenhengen dere står i. Normalt bør en slik lokal tilpassing skje i en økumenisk ramme. Noen steder finnes det alt økumeniske strukturer som naturlig tar ansvar for å legge materialet til rette. Andre steder håper vi at behovet for tilpassing kan skape grobunn for å lage slike strukturer.

Bruk av materialet for Bønneuken

- Kirker og forsamlinger som sammen markerer Bønneuken gjennom en enkelt felles gudstjeneste, kan bruke Ordningen for økumenisk gudstjeneste i materialet.
- Kirker og forsamlinger kan gjerne innarbeide materialet fra Bønneuken i sine egne gudstjenester. Bønner fra den økumeniske gudstjenesten, fra “de åtte dagene” kan brukes slik det passer i egne sammenhenger.
- Forsamlinger som markerer Bønneuken med gudstjenester hver dag gjennom hele uken, kan bruke materialet fra “de åtte dagene” til disse gudstjenestene.

- De som vil lage et bibelstudium over temaet for Bønneuken, kan bruke bibeltekstene og kommentarene fra “de åtte dagene” som utgangspunkt. Samtalene kan naturlig kunne ut i bønn.
- De som ønsker å be alene, kan finne hjelp i materialet til å konkretisere bønnen. Det kan gi trygghet å be sammen med kristne fra hele verden om at enheten i Kristi kirke må bli synlig.

Bibelteksten

2 Korinter 5,14-20

BM

For Kristi kjærlighet tvinger oss. Vi vet at én er død for alle, derfor er de alle døde. Og han døde for alle, for at de som lever, ikke lenger skal leve for seg selv, men for ham som døde og sto opp for dem.

Så kjenner vi ikke lenger noen bare på menneskelig vis. Og har vi før kjent Kristus på menneskelig vis, så kjenner vi ham ikke lenger slik. Nei, den som er i Kristus, er en ny skapning. Det gamle er borte, se, det nye er blitt til! Men alt er av Gud, han som ved Kristus forsonet oss med seg selv og ga oss forsoningens tjeneste. For det var Gud som i Kristus forsonet verden med seg selv, slik at han ikke tilregner dem deres misgjerninger, og han betrodde budskapet om forsoningen til oss. Så er vi da utsendinger for Kristus, og det er Gud selv som formaner gjennom oss. Vi ber dere på Kristi vegne: La dere forsones med Gud!

2 Korintar 5,14-20

NN

For Kristi kjærleik tvingar oss. Vi veit at éin døydde for alle, difor har dei alle døydd. Og han døydde for alle, så dei som lever, ikkje lenger skal leva for seg sjølv, men for han som døydde og stod opp for dei.

Så kjenner vi ikkje lenger nokon berre på menneskevis. Og har vi før kjent Kristus på menneskevis, så kjenner vi han ikkje lenger slik. Nei, om nokon er i Kristus, er han ein ny skapning. Det gamle er borte, sjå, noko nytt har vorte til! Men alt dette er av Gud, han som ved Kristus forsona oss med seg og gav oss forsoningstenesta. Det var Gud som i Kristus forsona verda med seg, så han ikkje tilreknar dei misgjerningane deira, og han tiltrudde oss ordet om forsoninga. Så er vi no sendebod for Kristus, og det er Gud sjølv som formanar gjennom oss: Vi bed på Kristi vegner, lat dykk forsona med Gud!

PRESENTASJON AV TEMAET FOR BØNNEUKEN 2017

*Forsoning – Kristi kjærlighet tvinger oss
sml 2 Korinter 5,14-20*

Tyskland: den lutherske reformasjonens land

I 1517 meldte Martin Luther sin bekymring for det han så som misbruk i datidens kirke. Derfor inviterte han til debatt gjennom sine 95 teser. Det satte i gang reformasjonen som har preget livet i Vestens kirker gjennom mange hundre år. I 2017 er det 500-års jubileum for denne skjellsettende hendelsen. Men reformasjonen har vært et kontroversielt tema i forholdet mellom kirkene i Tyskland, ikke minst i de siste årene. Den evangeliske kirke i Tyskland (EKD) har helt siden 2008 arbeidet frem mot 500-årsjubileet. Hvert år har det vært fokusert på ulike sider ved reformasjonen, slik som for eksempel “Reformasjon og politikk” eller “Reformasjon og utdanning”. Den evangeliske kirke i Tyskland har også invitert sine økumeniske partnere på forskjellige nivå til å bidra til markeringen av hendelsene i 1517.

Etter omfattende og noen ganger krevende diskusjoner har kirkene i Tyskland blitt enige om å lage en økumenisk minnemarkering av hendelsene i 1517 i form av en Kristusfest, en feiring av Kristus. Om vekten blir lagt på Jesus Kristus og hans forsoningsverk som kjernen i den kristne tro, da kan alle de økumeniske partnerne til EKD – romersk- katolske, ortodokse, baptister, metodister, mennonitter og andre – være med på minnemarkeringen.

Når vi vet hvordan reformasjonshistorien skapte dype, bitre skillelinjer, kan vi også ane hvor bemerkelsesverdig et slikt samarbeide er. Den luthersk – romersk-katolske kommisjonen for enhet har arbeidet hardt for å finne frem til en felles forståelse av minnemarkeringen. Den viktige rapporten “Fra konflikt til fellesskap” (*From Conflict to Communion*) tar på alvor at begge tradisjonene møter dette jubileet i en økumenisk tidsalder der de har med seg resultatene fra femti års dialog og ny forståelse av sin egen historie og teologi. Når en skiller reformasjonstidens polemikk fra teologisk erkjennelse, er dagens katolikker i stand til å høre Luthers utfordring til kirkene og se ham som et “vitne om evangeliet” (*Fra konflikt til fellesskap* 29). Slik kan da lutherske og katolske kristne etter århundrer med gjensidig fordømmelse og bakvaskelse for første gang sammen markere begynnelsen på reformasjonen. Fra denne overenskomsten og fra den større økumeniske sammenheng står dette årets tema for Bønneuken for kristen enhet frem: “Forsoning – for Kristi kjærlighet tvinger oss” (*sml 2 Kor 5,14-20*).

Fellesrådet for kristne kirker Tyskland (ACK) og reformasjonsjubileet 2017

Fellesrådet for kristne kirker i Tyskland (ACK) har lansert mange prosjekter for å markere reformasjonshistorien 1517. Et av prosjektene hadde tittelen “Oppdag Bibelens skatter på nytt” På en måte som minner om hvordan Martin Luther la vekt på bibelordet og meningen i det, har medlemskirkene i ACK skrevet tekster om sin tilnærming til Bibelen. Disse tekstene er senere blitt utgitt. ACK har også laget symbolske pilegrimsvandringar til ulike medlemskirker i Wittenberg. Hvert samfunn som ble besøkt, benyttet sitt eget særegne forhold til Bibelen i forkynnelse og liturgi. I april 2015 sto ACK for en konferanse med tittelen “Uhelbredelig delt? Velsignet fornyelse? – 500 års reformasjon i ulike økumeniske perspektiv”. Referat fra konferansen er utgitt.

I anledning reformasjonsjubileet og etter invitasjon fra Kirkenes verdensråd tok Fellersådet for kristne kirker i Tyskland (ACK) fatt på arbeidet med å lage materiale til den økumeniske gudstjenesten i dette årets Bønneuke for kristen enhet. Materialet skulle være til generell bruk for Bønneuken samtidig som det skulle kunne brukes til markeringen av den lutherske reformasjonen.

Temaet for Bønneuken for kristen enhet 2017

Da den tyske nasjonale planleggingskomiteen møttes høsten 2014, ble det fort klart at materialet til denne Bønneuken for kristen enhet måtte ha to tyngdepunkt. På den ene side skulle det være en feiring av Guds suverene kjærlighet og nåde, “menneskets rettferdiggjørelse ved Guds nåde alene” for å kunne speile hovedanliggendet til Martin Luther i reformasjonen. På den annen side skulle materialet også ta på alvor sorgen og smerten i den dype splittelsen som rammet Kirken, og det skulle åpent settes navn på skyld og gis en mulighet til å bevege seg mot forsoning.

I siste runde var det den apostoliske formaningen “*Evangelii Gaudium*” (evangeliets glede) fra pave Frans i 2013 som ga temaet for dette året da den i § 9 siterte 2 Kor 5,14: “*Kristi kjærlighet tvinger oss.*” Med dette verset og hele sammenhengen i 2 Kor 5 har den tyske komiteen formulert temaet for Bønneuken for kristen enhet 2017.

Bibelteksten: 2 Kor 5,14-20

Bibelteksten understreker at forsoning er en gave fra Gud som er ment for hele skaperverket. “*For det var Gud som i Kristus forsonet verden (kosmos) med seg selv, slik at han ikke tilregner dem deres misgjerninger, og han betrodde budskapet*

om forsoningen til oss” (v 19). Som et resultat av Guds gjerning blir det mennesket som er forsonet i Kristus, kalt til selv å forkynne forsoning i ord og gjerning: *“Kristi kjærlighet tvinger oss”* (v 14). *“Så er vi da utsendinger for Kristus, og det er Gud selv som formaner gjennom oss. Vi ber dere på Kristi vegne: La dere forsones med Gud!”* (v 20). Teksten understreker at denne forsoningen ikke skjer uten offer. Jesus gir sitt liv, han døde for alle. Forsoningens utsendinger er kalt til i hans navn å gi sitt liv på samme måte. De lever ikke lenger for seg selv, men for ham som døde for dem.

De åtte dagene og gudstjenesten

Teksten fra 2 Kor 5,14-20 danner bakgrunnen for bibelarbeidet i de åtte dagene gjennom det teologiske innholdet i de enkelte versene:

1. dag: En er død for alle
2. dag: Ikke lenger leve for seg selv
3. dag: Vi kjenner ikke lenger noen bare på menneskelig vis
4. dag: Det gamle er borte
5. dag: Se, det nye er blitt til
6. dag: Gud forsonet oss med seg selv
7. dag: Forsoningens tjeneste
8. dag: Forsonet med Gud

Det faktum at Gud i Kristus har forsonet verden med seg selv, gir grunn til å feire i den økumeniske gudstjenesten. Men det er også nødvendig at vi inkluderer bekjennelsen av våre synder før vi hører Guds ord og drikker av Guds tilgivelses dype kilde. Først da er vi i stand til å vitne for verden om at forsoning er mulig.

Kristi kjærlighet tvinger oss

Kristi kjærlighet tvinger oss til å be, men også til å skape enhet blant kristne. Kirker og menigheter trenger det livets kildevell som Gud gir gjennom forsoningen. Men fremfor alt trenger de det for sitt vitnesbyrd til verden: *“Må de alle være ett, slik du, Far, er i meg og jeg i deg. Slik skal også de være i oss, for at verden skal tro at du har sendt meg.”* (Joh 17,21)

Verden trenger mennesker som står i forsoningens tjeneste, som vil bryte ned murer og bygge broer, som i hans navn som forsonet oss med Gud, Jesus Kristus, vil skape fred og åpne dørene til nye måter å leve på. Hans Hellige ånd leder vei til forsoning i hans navn.

Da denne teksten ble skrevet i 2015, var det mange mennesker og kirker i Tyskland som praktiserte forsoning ved å tilby gjestfrihet til de tallrike flyktingene som kom fra Syria, Afghanistan og Eritrea så vel som fra Balkanlandene for å finne trygghet og et nytt liv. Praktisk hjelp og sterke aksjoner mot fremmedhat var klare vitnesbyrd om forsoning for Tyskland. I forsoningens tjeneste har kirkene aktivt hjulpet til med å finne nye hjem for flyktingene samtidig som de har forsøkt å bedre livsvilkårene i landene de har flyktet fra. Konkret hjelp er like viktig som felles bønn om forsoning og fred hvis de som er på flukt skal finne håp og trøst i sin vanskelige situasjon.

Måtte kilden med Guds nådige forsoning også bryte frem i dette årets bønneuke så broer kan bli bygget og mange mennesker kan finne fred. Måtte folk og kirker kjenne at Kristi kjærlighet tvinger oss til å leve i forsoning og bryte ned murene som skiller!

TILRETTELEGGING AV MATERIALET TIL BØNNEUKEN FOR KRISTEN ENHET 2017

Forberedelsen av temaet for dette årets bønneuke ble gjort av en gruppe som representerte forskjellige kristne fellesskap i Tyskland. Den nasjonale komiteen ble satt sammen av Fellesrådet for kristne kirker i Tyskland (ACK) under ledelse av Dr Elisabeth Dieckmann.

En takk skal særlig rettes til ledelsen i ACK, til medlemmer i den nasjonale komiteen og til dem som bidro til arbeidet:

- Eberhard Amon (prelat, Den tyske biskopskonferanse)
- Bernd Densky (baptistpastor, konsulent ACK)
- Elisabeth Dieckmann (sekretær for ACK, Katolske kirke)
- Leonie Grüning (pastor, Evangeliske kirke i Tyskland, EKD)
- Anette Gruschwitz (prest, Metodistkirken)
- Constantin Miron (erkeprest, Den ortodokse biskopskonferanse)

- Scott Morrison (pastor, Evangelisk lutherske frikirke)
- Ruth Raab-Zerger (Mennonitt-kirken)
- Dagmar Stoltmann-Lukas (konsulent for Det biskoppelige generalvikariat)
- Jan-Henry Wanink (pastor, Reformerte kirke i Tyskland)
- Allison Werner-Hoenen (pastor, Reformerte kirke i Tyskland)
- Marc Witzenbacher (konsulent, Evangeliske kirke i Tyskland/EKD)

Tekstene i dette heftet ble ferdigstilt av den internasjonale komiteen oppnevnt av Kommisjonen for tro og ordning i Kirkenes verdensråd og Det pavelige råd til fremme av kristen enhet. Medlemmene i komiteen møtte den nasjonale komiteen i september 2015 på Lutherhotellet i Wittenberg. De takker ACK for at de arrangerte møtet med stor gjestfrihet. Særlig vil de takke pastor Bernd Densky. Med sin assistanse ga han verdifull hjelp for arbeidet. Arbeidsgruppen ble tatt med på tur til Wittenberg og Eisleben under ledelse av den lokale lutherske presten Jürgen Dittrich, som har ansvaret for økumenisk arbeid i kirken i Sachsen-Anhalt. Turen startet med besøk i Wittenberg der Martin Luther bodde sammen med sin familie etter at han forlot klosteret i Erfurt. Gruppen besøkte Slottskirken i Wittenberg der Luther slo opp sine 95 teser på kirkedøra i 1517. Turen gikk videre til Luthers fødested, Eisleben og kirken der han ble døpt. Disse besøkene ga en god innføring i Luthers standpunkt og betydning for reformasjonen i Tyskland.

Et kveldsmøte med lokale representanter for ulike kristne samfunn ga god hjelp til å forstå det religiøse landskapet i Tyskland og særlig i Øst-Tyskland.

ØKUMENISK GUDSTJENESTE

Om gudstjenesten

*Forsoning - Kristi kjærlighet tvinger oss
(sml 2 Kor 5,14-20)*

500-års reformasjonsjubileum

De tyske kirkene besluttet å markere dette jubileet med en Kristusfest (en felleskirkelig feiring av Kristus). Reformasjonen førte til et fornyet fokus på frelsen av Guds nåde ved troen på Jesus Kristus. Vi gleder oss over at Guds frelse, slik den er knyttet til Kristi kors, overvinner splittelse og fører oss sammen. I denne gudstjenesten bekjenner vi åpent og ber om tilgivelse for synden som skapte splittelse mellom kristne på reformasjonstiden. Gudstjenesten feirer Kristus og hans forsoningsverk som rører ved hjertene hos splittede kristne og gjør dem til sendebud for Kristus i forsoningens tjeneste.

Innholdet i gudstjenesten

Temaet (Forsoning - Kristi kjærlighet tvinger oss) holder frem den uforbeholdne forsoningen vi har fått gjennom troen på Jesus Kristus. Kristi kjærlighet blir drivkraften som tar oss forbi skillelinjene slik at vi kan forsones med hverandre.

I Jesu navn kommer vi sammen i for å prise Guds store gjerninger med salmer og sanger. Vi bekjenner synden som setter skille mellom oss og ber om tilgivelse. Forkynnelsen av Ordet kaster lys over Kristi forsoningsverk da han, den ene, døde for alle (v14). Den troende svarer på dette gode budskapet ved å ta del i forsoningens tjeneste.

Symbolhandlinger i gudstjenesten

Muren

I 1989 falt Berlinmuren. Det startet med fredsønn-bevegelsen i Øst-Tyskland, DDR. Folk satte levende lys i vinduer og døråpninger og ba om frihet. Horst Sindermann som var med i ledelsen i DDR frem til 1989, bemerket: *“Vi hadde planer for alle ting. Vi var forberedt på alt mulig, bare ikke på levende lys og bønn.”* Dette er bakgrunnen til at splittelsen mellom kristne og forsoningen som vi lengter etter, blir fremstilt med en mur som bygges og som rives ned igjen. Dette kan bli et symbol på håp i en hvilken som helst situasjon der det virker umulig å overvinne en splittelse. Slik kan byggingen av en symbolsk mur under syndsbejennelsen, en mur som står der mens evangeliet forkynnes, og som til slutt blir revet ned så restene

former et kors, bli et tegn på håp. Med dette kan vi få mot til å sette navn på splittelse og motsetninger og overvinne dem ved Guds hjelp.

Veiledning/materialer

“Splittelse på grunn av vår synd”: Etter en kort innledning bygger noen fra forsamlingen en skillemur som symboliserer syndene og splittelsen som vi bekjenner. Muren blir stående gjennom gudstjenesten helt til leddet “Svar i tro – liv i forsoning.” Da blir “steinene” fjernet fra muren og plassert i form av et kors.

Til symbolhandlingen trengs 12 esker av samme størrelse (skoesker, flyttekasser el.l. Størrelsen må ses i forhold til gudstjenesterommet). Eskene/kassene dekkes med gråpapir. På forsiden av hver eske skrives et nøkkelbegrep: “mangel på kjærlighet”, “hat og forakt”, “falske anklager”, “diskriminering”, “forfølgelse”, “brutte relasjoner”, “intoleranse”, “religionskriger”, “splittelse”, “maktmisbruk”, “isolasjon”, “stolthet”. Etter hvert som hver synd blir nevnt, blir en eske båret frem og satt i muren. Etter et øyeblikks stillhet kan den som bar “steinen” be om tilgivelse, og forsamlingen svarer *“Tilgi oss våre synder slik vi også tilgir dem som synder mot oss”*.

Etter forkynnelsen av Guds ord, som slutter med en preken, følger en bønn om forsoning. Etter hvert som muren bygges ned og “steinene” legges som et kors, kan det synges en sang om forsoning eller en korshymne.

Når gudstjenesten feires av små grupper kan, symbolhandlingen med muren utvides eller erstattes med vitnesbyrd. I den første delen kan det nevnes situasjoner som har vært vonde for andre. I den siste delen som handler om troens svar, kan det fortelles om forsoning og handlinger som heler.

Lys

Etter trosbekjennelsen følger forbønn i fire deler. Etter hver del av bønnen kan tre personer tenne sine lys fra for eksempel et påskelys eller lyset i en lysglobe. De blir stående omkring korset til leddet som heter “Oppdraget fra Kristus”. Etter dette kan de tolv sende lyset videre til hele forsamlingen har et tent lys. Gudstjenesten avsluttes med velsignelse og utsendelse.

DEN ØKUMENISKE GUDSTJENESTEN

Forsoning - Kristi kjærlighet tvinger oss

Se 2 Kor 5,14-20

L: *Leder/liturg*

T: *Tekstleser*

A: *Alle*

R1-R12: *Medhjelpere*

I. Samlet i Jesu navn

Salme til inngang (*Velges lokalt*)

Prosesjon med Bibel/Tekstbok

Åpning

L I Faderens og Sønnens og Den hellige ånds navn.

A Amen

L Nåde være med dere og fred fra Gud som har forsonet oss med seg selv i Kristus. (*2 Kor 5,18*)

A Nåde og fred også med deg.

Ord til innledning

L Kjære brødre og søstre i Kristus. Dette året vil mange kirker og mange kristne feire minnet om reformasjonen. Apostelen Paulus minner oss om at Gud har forsonet oss ved Jesus Kristus og at Kristi kjærlighet tvinger oss til å være tjenere for forsoningen. La oss feire gudstjeneste og prise Gud sammen i Den hellige ånds enhet!

Salme 98 (*sunget*) **eller en lovsang**

II. Splittet på grunn av våre synder (Syndsbekjennelse)

L Gjennom Kirkens historie har det vært mange fornyelsesbevegelser, for Kirken har alltid behov for å vende om til sin Herre, Jesus Kristus. Noen ganger har slike bevegelser ført til utilsiktet splittelse, noe som er i strid med bønnen Jesus ba til sin Far i Joh 17,23: at "de helt og fullt kan være ett.

Da skal verden skjønne at du har sendt meg, og at du elsker dem slik du har elsket meg". La oss bekjenne våre synder og be om tilgivelse og helbredelse for sårene som kommer av splittelsen mellom oss. Når vi setter navn på disse syndene, får vi se hvordan de blir til en mur mellom oss.

Stillhet

L La oss be. Gud og Far i himmelen, vi kommer til deg i Jesu navn. Vi opplever fornyelse gjennom din hellige Ånd, og allikevel bygger vi murer som skiller oss, murer som hindrer fellesskap og enhet. Frem for deg bærer vi nå steinene vi bruker til å bygge våre murer, og vi ber om din tilgivelse og din helbredelse.

A Amen

(Etter hvert som hver synd blir nevnt, blir steinen med tilsvarende navn båret frem for å bygge muren. Etter en kort stillhet, ber den som bar steinen en bønn om tilgivelse, og forsamlingen svarer.)

L En stein i muren vår heter "mangel på kjærlighet".

(Steinen med navnet "mangel på kjærlighet" blir plassert.)

R1 Nådige Gud, Kristi kjærlighet tvinger oss til å be om tilgivelse for hver gang vi ikke har vist kjærlighet. I ydmykhet ber vi:

A Tilgi oss våre synder slik vi tilgir dem som synder mot oss.

L En stein i muren vår heter "hat og forakt".

(Steinen med navnet "hat og forakt" blir plassert.)

R2 Nådige Gud, Kristi kjærlighet tvinger oss til å be om tilgivelse for at vi hater og forakter hverandre. I ydmykhet ber vi:

A Tilgi oss våre synder slik vi tilgir dem som synder mot oss.

L En stein i muren vår heter "falske anklager"

(Steinen med navnet "falske anklager" blir plassert.)

R3 Nådige Gud, Kristi kjærlighet tvinger oss til å be om tilgivelse for falske anklager mot hverandre. I ydmykhet ber vi:

A Tilgi oss våre synder slik vi tilgir dem som synder mot oss.

L En stein i muren vår heter "diskriminering"

(Steinen med navnet "diskriminering" blir plassert.)

R4 Nådige Gud, Kristi kjærlighet tvinger oss til å be om tilgivelse for alle former for fordommer og diskriminering mot hverandre. I ydmykhet ber vi:

A Tilgi oss våre synder slik vi tilgir dem som synder mot oss.

Sunget omkved: "Herre, tilgi oss" / "Kyrie eleison".

(Den lokale komiteen velger sitt eget omkved)

L En stein i muren vår heter "forfølgelse"
(Steinen med navnet "forfølgelse" blir plassert.)

R5 Nådige Gud, Kristi kjærlighet tvinger oss til å be om tilgivelse for forfølgelse og overgrep mot hverandre. I ydmykhet ber vi:

A Tilgi oss våre synder slik vi tilgir dem som synder mot oss.

L En stein i muren vår heter "brutte relasjoner"
(Steinen med navnet "brutte relasjoner" blir plassert.)

R6 Nådige Gud, Kristi kjærlighet tvinger oss til å be om tilgivelse for varige brutte relasjoner mellom våre kirker. I ydmykhet ber vi:

A Tilgi oss våre synder slik vi tilgir dem som synder mot oss.

L En stein i muren vår heter "intoleranse"
(Steinen med navnet "intoleranse" blir plassert.)

R7 Nådige Gud, Kristi kjærlighet tvinger oss til å be om tilgivelse for at vi har vist bort brødre og søstre som kommer til oss fra andre land, og for utslag av religiøs intoleranse. I ydmykhet ber vi:

A Tilgi oss våre synder slik vi tilgir dem som synder mot oss.

L En stein i muren vår heter "religionskriger"
(Steinen med navnet "religionskriger" blir plassert.)

R8 Nådige Gud, Kristi kjærlighet tvinger oss til å be om tilgivelse for kriger vi har ført mot hverandre i ditt navn. I ydmykhet ber vi:

A Tilgi oss våre synder slik vi tilgir dem som synder mot oss.

Sunget omkved: "Herre, tilgi oss" / "Kyrie eleison".

L En stein i muren vår heter "splittelse"
(Steinen med navnet "splittelse" blir plassert.)

R9 Nådige Gud, Kristi kjærlighet tvinger oss til å be om tilgivelse for at vi lever livet som kristne skilt fra hverandre og langt vekk fra kallet vi har fått om å ta ansvar for ditt gode skaperverk. I ydmykhet ber vi:

A Tilgi oss våre synder slik vi tilgir dem som synder mot oss.

L En stein i muren vår heter “maktmisbruk”
(*Steinen med navnet “maktmisbruk” blir plassert.*)

R10 Nådige Gud, Kristi kjærlighet tvinger oss til å be om tilgivelse for å ha misbrukt makt. I ydmykhet ber vi:

A Tilgi oss våre synder slik vi tilgir dem som synder mot oss.

L En stein i muren vår heter “isolasjon”
(*Steinen med navnet “isolasjon” blir plassert.*)

R11 Nådige Gud, Kristi kjærlighet tvinger oss til å be om tilgivelse for hver gang vi har isolert oss fra våre kristne søstre og brødre og fra samfunnet hvor vi lever. I ydmykhet ber vi:

A Tilgi oss våre synder slik vi tilgir dem som synder mot oss.

L En stein i muren vår heter “stolthet”
(*Steinen med navnet “stolthet” blir plassert.*)

R12 Nådige Gud, Kristi kjærlighet tvinger oss til å be om tilgivelse for vår stolthet. I ydmykhet ber vi:

A Tilgi oss våre synder slik vi tilgir dem som synder mot oss.

Sunget omkved: “Herre, tilgi oss” / “Kyrie eleison”

L La oss be: Herre, vår Gud, se på denne muren vi har bygget og som skiller oss fra deg og fra hverandre. Tilgi oss våre synder. Helbred oss og hjelp oss til å overvinne alle skillemurer og gjør oss til ett i deg.

A Amen.

Salme/sang/meditativ musikk

III Bli forsonet med Gud – hør Guds ord

Første lesning: Esekiel 36,25-27

Bibelsk salme: Salme 18,26-33

Omkved: Herre, du min styrke, jeg har deg kjær.

Du er trofast mot den som er tro,
og helhjertet mot den som er hel.
Du viser deg ren mot den som er ren,
men vrang mot den som farer med svik.
Du frelser et folk i nød,
men ydmyker stolte øyne.

Omkved: Herre, du min styrke, jeg har deg kjær.

Herre, du tenner min lampe,
min Gud lyser opp mitt mørke.
Med deg kan jeg storme mot en krigerflokk,
med Guds hjelp kan jeg springe over murer.
Guds vei er fullkommen, Herrens ord er rent.
Han er et skjold for alle som søker tilflukt hos ham.
For hvem er Gud om ikke Herren,
hvem er en klippe om ikke vår Gud,
den Gud som kler meg i styrke
og gjør min ferd hel.

Omkved: Herre, du min styrke, jeg har deg kjær.

Andre lesning: 2 Korinterbrev 5,14-20

Halleluja (*sunget*)

Evangelielelesning: Lukas 15,11-24

Halleluja (*sunget*)

Preken

IV. Svar med tro – lev forsonet

(Mens muren blir bygget ned og steinene blir satt i form av et kors, kan det synges en sang om forsoning eller en hymne til korset)

L La oss be: Nådige Gud, Far i himmelen, vi har hørt ditt ord om at du har forsonet oss med deg selv gjennom din sønn, Jesus Kristus, vår Herre. Vi ber deg forvandle våre steinhjarter ved din hellige Ånds kraft. Hjelp oss å

bli sendebud om forsoningen, og helbred splittelsen mellom våre kirker slik at de bedre kan tjene som redskap for din fred i verden.

A Amen

Fredshilsen

L Herrens fred være med dere alltid.
La oss gi hverandre et tegn på fred.

Salme

(Ofring/kollekt)

V. Svar i tro – bær bud om forsoning

Trosbekjennelse

Forbønn

(Etter hver bønn tenner tre personer lysene sine fra et sentralt lys, for eksempel påskelyset, og blir stående omkring korset til punktet "Kristus sender".)

R1 Allmektige Gud, du sendte din Sønn Jesus Kristus for å forsone verden med deg selv. Vi priser deg for alle dem du sendte med kraft fra din Ånd til å forkynne evangeliet for alle folk. Vi takker deg for at det som en frukt av deres bønn og arbeid er vokst frem samfunn av kjærlighet rundt om i hele verden, og at du over alt har tjenere som påkaller ditt navn. La din Ånd vekke sult og tørst etter enhet i deg. Det ber vi deg om, Gud.

A Herre, hør vår bønn. *(sunget eller sagt)*

(Gi tid nok for hjelperne til å tenne lyset sitt fra påskelyset)

R2 Nådige Gud, vi ber for kirkene våre. Fyll dem med sannhet og fred. Der troen er skadet, gjør den ren. Der mennesker er villfarne, hjelp dem på rett vei. Der de ikke forkynner ditt evangelium, gi dem en reformasjon. Der de vitner om det som er rett, gi dem kraft. Der de er i nød, gi dem det de trenger. Der de er splittet, gjør dem til ett. Det ber vi deg om, Gud.

A Herre, hør vår bønn. *(sunget eller sagt)*

(Gi tid nok for hjelperne til å tenne lyset sitt fra påskelyset)

R3 Gud, vår skaper, du skapte oss i ditt eget bilde og kjøpte oss fri ved din sønn, Jesus Kristus. Se til hele menneskeheten med medlidenhet og ta bort hovmod og hat fra hjertene våre. Bryt ned murene som skiller oss og bind oss sammen med kjærlighets bånd. Selv om vi er svake, må du la oss gjøre det som er nødvendig for at din vilje skal skje på jorden og alle folk og nasjoner kan tjene deg i fred og forsoning omkring din himmelske trone. Det ber vi deg om, Gud.

A Herre, hør vår bønn. *(sunget eller sagt)*
(Gi tid nok for hjelperne til å tenne lyset sitt fra påskelyset)

R4 Hellige ånd, du som gir liv, vi er skapt for å bli hele i deg og til å dele livet her på jorden med våre søstre og brødre. Vekk miskunn og kjærlighet i oss. Gi oss styrke og mot til å arbeide for rettferd der vi bor og for fred i våre familier, trøste de syke og døende og dele det vi har med dem som er i nød. La menneskenes hjerte bli forvandlet. Det ber vi deg om, Gud.

A Herre, hør vår bønn. *(sunget eller sagt)*
(Gi tid nok for hjelperne til å tenne lyset sitt fra påskelyset)

Herrens bønn *(En bruker den versjon av Herrens bønn som kjennes naturlig)*

A Vår Far i himmelen!
La navnet ditt helliges.
La riket ditt komme.
La viljen din skje på jorden slik som i himmelen.
Gi oss i dag vårt daglige brød,
og tilgi oss vår skyld slik også vi tilgir våre skyldnere,
og la oss ikke komme i fristelse,
men frels oss fra det onde.
For riket er ditt og makten og æren i evighet.
Amen

VI. Utsendinger for Kristus – i forsoningens tjeneste

Oppdraget for Kristus

(De tolv medhjelperne sender lyset utover i forsamlingen til alle har et tent lys i hånden.)

L: Et tent lys er et sterkt menneskelig symbol. Det gir lys i mørket, det skaper varme, trygghet og fellesskap. Det symboliserer Kristus, han som

er verdens lys. Som utsendinger for Kristus skal vi bringe lyset ut i verden, til mørke steder der kamper, motsetninger og skillemurer blir hindringer for vårt felles vitnesbyrd. Måtte Kristi lys virke forsoning i våre tanker, ord og gjerninger. Ta imot lyset fra Kristus og bær det med til de mørke stedene i verden! Ta del i forsoningens tjeneste! Vær utsendinger for Kristus!

Velsignelse og utsendelse

L Vi kaller på deg, du nådige Gud:
La alle som søker forsoning, få hjelp fra deg
så de kan vitne om dine mektige kjærlighetsgjerninger!
Det ber vi om i navnet til Jesus Kristus, vår Herre.

A **Amen**

L Må velsignelsen fra den allmektige Gud,
Far, Sønn og Hellig ånd
komme over dere og bli i dere for alltid!

A **Amen**

L Gå i Guds fred!

A Gud være takk!

Salme *“Sonne der Gerechtigkeit”* av Christian David (*“Rise, O Sun of Righteousness”*, oversatt av Frank W. Stoldt) **eller** annen sang valgt av den lokale komiteen.

ØKUMENISK GUDSTENESTE NN

Om gudstenesta

Forsoning - Kristi kjærleik tvingar oss

(sjå 2 Kor 5,14-20)

500 år - reformasjonsjubileum

Dei tyske kyrkjene vedtok å markera dette jubileet med ein Kristusfest -- ei felleskyrkjeleg feiring av Kristus. Reformasjonen førde med seg ny merksemd om at vi vert frelste av Guds nåde ved trua på Jesus Kristus. Vi gler oss over at frelsa frå Gud, knytt til Kristi kross, vinn over splitting og fører oss saman på ny. I denne gudstenesta vedkjenner vi ope og bed om tilgjeving for synda som skapte splitting mellom kristne i reformasjonstida. Gudstenesta feirar Kristus og forsoningsverket hans, for det rører ved hjarta hos splitta kristne så dei vert sendebod for Kristus i teneste for forsoninga.

Innhaldet i gudstenesta

Temaet "Forsoning - Kristi kjærleik tvingar oss" held fram forsoninga vi har fått gjennom trua på Jesus Kristus. Kjærleiken hans vert drivkrafta som tek oss forbi skillelinene slik at vi kan vinna forsoning med kvarandre. I namnet til Jesus kjem vi saman for å prisja Gud for dei store gjerningane hans med salmar og songar. Vi vedkjenner synda som set skilje mellom oss og bed om tilgjeving. Forkynninga av Ordet kastar ljøs over forsoningsverket til Kristus då han som den eine døydde for alle (v. 14). Dei truande svarar på denne glade bodskapen ved å ta del i forsoningstenesta.

Symbolhandlingar i gudstenesta

Muren

I 1989 fall muren i Berlin. Det starta med fredsbøn-rørsla i Aust-Tyskland, DDR. Folk sette levande ljøs i vindauge og dørøpningar og bad om fridom. Horst Sindemann, som var med i leiinga i DDR fram til 1989, sa: "Vi hadde planar for alle ting. Vi var førebudde på alt mogleg, berre ikkje levande ljøs og bøn." Dette er grunnen til at splittinga mellom kristne og forsoninga som vi lengtar etter, blir framstilt med ein mur som vert bygd og som vert riven ned att. Dette kan bli eit symbol på von i mest kvar einaste situasjon der det kan synast umogeleg å bøta på ei splitting. Derfor kan bygginga av ein symbolsk mur under syndsvedkjenninga, ein mur som står medan evangeliet

blir forkynt, og som ein til sist tek ned og gjer om til ein kross, verta eit teikn på von. Med dette kan vi få mot til å setja namn på splitting og motsetnader og vinna over dei med hjelp frå Gud.

Rettleiing

"Splitting fordi vi har synda": Etter ei kort innleiing tek nokre av forsamlinga til med å byggja ein skiljemur som symboliserer synda og splittinga som vi vedkjenner. Muren blir ståande gjennom gudstenesta heilt til punktet "Svar i tru - liv i forsoning" Då vert "steinane" tekne vekk frå muren og sett ned i form av ein kross. Til symbolhandlinga treng ein tolv pappesker eller flyttekassar av same storleik - storleiken må ta omsyn til plassen i gudstenesterommet. Kassane/eskene vert kledde med gråpapir. På framsida av kvar av eskene skriv ein eit nykkelomgrep: "mangel på kjærleik", "hat og vanvørndnad", "falske skuldingar", "diskriminering", "forfølging", "brotne relasjonar", "intoleranse", "religionskrigar", "splitting", "maktmisbruk", "isolasjon", "hovmod". Etter kvart som kvar synd blir nemnt, vert ei eske tatt fram og sett i muren. Etter kort stille, kan den som bar fram "steinen", be om tilgjeving, og forsamlinga svarer *"Tilgjev syndene våre slik vi og tilgir dei som syndar mot oss"*.

Etter forkyning av Guds ord følger ei bøn om forsoning. Medan muren vert bygd ned att og "steinane" vert sett som ein kross, kan ein synga ein song om forsoning eller ei krosshymne.

Når gudstenestelyden berre er ei lita gruppe, kan de utvida eller erstatta symbolhandlinga med vitnemål. I den fyrste bolken kan ein nemna situasjonar som var vonde for andre. I den siste bolken, som dreier seg om kva trua seier, kan ein fortelja om forsoning og handlingar som noko heilt.

Lyset

Etter truedkjenninga følgjer forbøn i fire delar. Etter kvar del av bøna kan tre personar tenna lysa sine frå til dømes eit påskelys eller lyset i ein lysglobe. Dei vert ståande kring krossen til bolken som heiter "Oppgåva frå Kristus". Etter dette kan dei tolv sende lyset vidare til heile forsamlinga har eit tent lys. Gudstenesta sluttar så med velsigning og utsending.

DEN ØKUMENISKE GUDSTENESTA **NN**

Forsoning - Kristi kjærleik tvingar oss
Sjå 2 Kor 5,14-20

L: *Leiar/liturg*
A: *Alle*
T: *Tekstlesar*
R1-R12: *Medhjelparar*

I. Samla i Jesu namn

Salme til innleiing (*vert vald lokalt*)

Prosesjon med Bibel/tekstbok

Opning

L I namnet åt Faderen og Sonen og Den heilage ande.

A Amen

L Nåde vera med dykk alle og fred frå Gud som har forsona oss med seg sjølv ved Jesus Kristus (*2 Kor 5,18*)

A Nåde og fred også med deg.

Ord til innleiing

L Kjære søstrer og brør i Kristus. I dette året vil mange kristne og mange kyrkjer markera jubileet for reformasjonen. Apostelen Paulus minner oss om at Gud har forsona oss med seg gjennom Jesus Kristus, og at Kristus ved sin kjærleiken tvingar oss til å vera sendebod for forsoninga. Lat oss feira gudsteneste og prisa Gud i einskapen frå Den heilage ande!

Salme 98 (*sunge*) *eller ein lovsong*

II. Splitta av syndene våre (Vedkjenning)

L Gjennom historia har det vore mange fornyingsrørslar i Kyrkja. Dei peikar gjerne på trongen til djupare omvending til Jesus Kristus. Nokre gonger har desse rørslene ført til utilsikta splittingar. Dette står i motsetnad til det Jesus bed sin Far om i Johannes 17,23: "så

dei heilt og fullt kan vera eitt. Då skal verda skjøna at du har sendt meg, og at du har elska dei slik du har elska meg." Lat oss vedkjenna syndene våre og be om tilgjeving og lækedom for såra frå splittinga mellom oss. Når vi set namn på desse syndene, vil vi få sjå korleis dei vert ein mur som skil oss.

Stille

L Lat oss be: Gud, vår Far i himmelen, vi kjem til deg i Jesu namn. Vi opplever fornying gjennom din heilage Ande, men likevel lagar vi murar som skil oss, veggjar som gjer det umogeleg å ha samfunn og einskap med kvarandre . Vi tar no fram steinane vi nyttar til å byggje murane våre og bed om tilgjeving og lækedom.

A Amen

(Etter kvart som syndene blir nemnt, vert den tilsvarande steinen bore fram som ein bit av muren. Etter ei kort stille, bed den som kom med steinen om forlating og forsamlinga svarar: Tilgjev oss syndene våre slik vi òg tilgjev dei som syndar mot oss.)

L Ein stein i muren vår heiter "mangel på kjærleik".

(Steinen med namnet Mangel på kjærleik vert lagt ned.)

R1 Miskunnsame Gud, Kristi kjærleik tvingar oss til å be om tilgjeving for alle dei høva då vi mangla kjærleik. Audmykt bed vi:

A Tilgjev oss syndene våre slik vi òg tilgjev dei som syndar mot oss.

L Ein stein i muren vår heiter "hat og vanvørndnad".

(Steinen med namnet "hat og vanvørndnad" vert lagt ned.)

R2 Miskunnsame Gud, Kristi kjærleik tvingar oss til å be om tilgjeving fordi vi syner hat og vanvørndnad mot kvarandre. Audmykt bed vi:

A Tilgjev oss syndene våre slik vi òg tilgjev dei som syndar mot oss.

L Ein stein i muren vår heiter "falske skuldingar".

(Steinen med namnet "falske skuldingar" vert lagt ned.)

R3 Miskunnsame Gud, Kristi kjærleik tvingar oss til å be om tilgjeving for at vi klagar kvarandre med falske skuldingar. Audmykt bed vi:

A Tilgjev oss syndene våre slik vi òg tilgjev dei som syndar mot oss.

L Ein stein i muren vår heiter "diskriminering".

(Steinen med namnet "diskriminering" vert lagt ned.)

R4 Miskunnsame Gud, Kristi kjærleik tvingar oss til å be om tilgjeving for alle slags fordomar og diskriminering mot kvarandre. Audmykt bed vi:
A Tilgjev oss syndene våre slik vi òg tilgjev dei som syndar mot oss.

Eit omkved vert sunge: "Herre, vis miskunn" / "Kyrie eleison"

Den lokale komiteen vel sjølv kva for omkved dei skal nytta.

L Ein stein i muren vår heiter "forfølgning".
(Steinen med namnet "forfølgning" vert lagt ned.)

R5 Miskunnsame Gud, Kristi kjærleik tvingar oss til å be om tilgjeving for vald og forfølgning mot kvarandre. Audmykt bed vi:

A Tilgjev oss syndene våre slik vi òg tilgjev dei som syndar mot oss.

L Ein stein i muren vår heiter "brotne relasjonar".
(Steinen med namnet "brotne relasjonar" vert lagt ned.)

R6 Miskunnsame Gud, Kristi kjærleik tvingar oss til å be om tilgjeving for varige brot på relasjonane mellom oss. Audmykt bed vi:

A Tilgjev oss syndene våre slik vi òg tilgjev dei som syndar mot oss.

L Ein stein i muren vår heiter "intoleranse".
(Steinen med namnet "intoleranse" vert lagt ned.)

R7 Miskunnsame Gud, Kristi kjærleik tvingar oss til å be om tilgjeving for at vi har vist vekk brør og søstrer som kjem til oss frå andre land og for religiøs intoleranse. Audmykt bed vi:

A Tilgjev oss syndene våre slik vi òg tilgjev dei som syndar mot oss.

L Ein stein i muren vår heiter "religionskrigar".
(Steinen med namnet "religionskrigar" vert lagt ned.)

R8 Miskunnsame Gud, Kristi kjærleik tvingar oss til å be om tilgjeving for vald og forfølgning mot kvarandre. Audmykt bed vi:

A Tilgjev oss syndene våre slik vi òg tilgjev dei som syndar mot oss.

Omkved : "Herre, vis miskunn" / "Kyrie eleison"

L Ein stein i muren vår heiter "splitting".
(Steinen med namnet "splitting" vert lagt ned.)

R9 Miskunnsame Gud, Kristi kjærleik tvingar oss til å be om tilgjeving for at vi lever livet som kristne skilt frå kvarandre og langt vekk frå kallet vi har fått om å vera til lækedom for all skapningen. Audmykt bed vi:

A Tilgjev oss syndene våre slik vi òg tilgjev dei som syndar mot oss.

L Ein stein i muren vår heiter "maktmisbruk".
(*Steinen med namnet "maktmisbruk" vert lagt ned.*)

R10 Miskunnsame Gud, Kristi kjærleik tvingar oss til å be om tilgjeving for misbruk av makt. Audmykt bed vi:

A Tilgjev oss syndene våre slik vi òg tilgjev dei som syndar mot oss.

L Ein stein i muren vår heiter "isolasjon".
(*Steinen med namnet "isolasjon" vert lagt ned.*)

R11 Miskunnsame Gud, Kristi kjærleik tvingar oss til å be om tilgjeving for de gongene vi har isolert oss frå kristne brør og søstrer og frå samfunnet vi lever i. Audmykt bed vi:

A Tilgjev oss syndene våre slik vi òg tilgjev dei som syndar mot oss.

L Ein stein i muren vår heiter "hovmod".
(*Steinen med namnet "hovmod" vert lagt ned.*)

R12 Miskunnsame Gud, Kristi kjærleik tvingar oss til å be om tilgjeving for vårt hovmod. Audmykt bed vi:

A Tilgjev oss syndene våre slik vi òg tilgjev dei som syndar mot oss.

Omkvad: "Herre, vis miskunn" / "Kyrie eleison"

L Lat oss be: Herre, vår Gud, sjå på denne muren vi har bygt så han skil oss frå deg og frå kvarandre. Tilgje oss syndene våre. Gje oss lækeedom. Hjelp oss å overvinna alle skiljemurar så vi kan verta eitt i deg.

A Amen.

Salme/song/musikk til ettertanke

III. Bli forsona med Gud - Høyr Guds ord

Fyrste lesing: Esekiel 36,25-27

Bibelsk salme: Salme 18,26-33 (*sunge*)

Omkvad: Herre, du min styrke, eg har deg kjær.

Du er trufast mot den som er tru
og heilhjarta mot den som er heil.

Du viser deg rein mot den som er rein,
men vrang mot den som fer med svik
Du frelser eit folk i naud,
men audmjukar stolte auge.

Omkved: Herre, du min styrke, eg har deg kjær

Herre, du tenner mi lampe,
min Gud lyser opp mitt mørker.
Med deg kan eg storma mot ein krigarflokk,
med Guds hjelp kan eg springa over murar.
Guds veg er fullkomen, Herrens ord er reint.
Han er eit skjold for alle som søker tilflukt hos han.
For kven er Gud om ikkje Herren,
kven er eit berg om ikkje vår Gud,
den Gud som kler meg i styrke
og gjer mi ferd heil.

Omkved: Herre, du min styrke, eg har deg kjær

Andre lesing: 2 Korintarbrev 5,14-20

Halleluja (*sunge*)

Evangelielesing: Lukas 15,11-24

Halleluja (*sunge*)

Preike

IV. Svar med tru - Lev i forsoning

(Medan muren vert bygt ned og steinane sett i form av ein kross, kan ein synga ein song om forsoning eller ein hymne til krossen.)

L Lat oss be: Miskunnsame Gud og Far i himmelen, vi har høyrte ordet ditt om at du har forsona oss med deg sjølv gjennom sonen din, Jesus Kristus, vår Herre. Ver god og forvandla steinhjarta våre ved Heilagandens kraft. Hjelp oss å verta sendebod om forsoninga og læk splittinga mellom kyrkjene våre slik at vi betre kan tena som dine reiskap for fred i verda.

A Amen.

Fredshelsing

L Herrens fred vera med dykk alltid.
Lat oss gje kvarandre eit teikn på fred.

Salme/song

(Kollekt/ofring)

V. Svar med tru - tal om forsoning

Truvedkjenning

Forbøn

(Etter kvar bøn, tenner tre personar lysa sine frå eit sentralt lys, til dømes påskelyset og vert ståande kring krossen til punktet "Kristus sender")

R1 Allmektige Gud, du sende sonen din Jesus Kristus for å forsona verda med deg sjølv. Vi prisar deg for alle dei du sende med kraft frå din Ande til å forkynna evangeliet for alle folk. Vi takkar deg for at det rundt om i heile verda er vakse fram samfunn av kjærleik som ei frukt av deira bøn og arbeid, og at dine tenarar kallar på namnet ditt alle stader. Lat din Ande vekkja svolt og tørst etter einskap i deg. Det bed vi deg om, Gud.

A Herre, høyr vår bøn *(sunge eller sagt)*

(Gje tid nok til hjelparane til å tenna lyset sitt frå påskelyset)

R2 Nådige Gud, vi bed for kyrkjene våre. Fyll dei med sanning og fred. Der trua er skadd, gjer ho heil. Der menneske er på villstrå, hjelp dei på rett veg. Der dei ikkje forkynner ditt evangelium, gjev dei ein reformasjon. Der dei vitnar om det som er rett, gjev dei kraft. Der dei er i naud, gjev dei det dei treng. Der dei er splitta, gjer dei til eitt. Det bed vi deg om, Gud.

A Herre, høyr vår bøn *(sunge eller sagt)*

(Gje tid nok til hjelparane til å tenna lyset sitt frå påskelyset)

R3 Gud, vår skapar, Du skapte oss i ditt eige bilete og kjøpte oss fri ved din son Jesus Kristus. Sjå med medynk til heile menneskeslekta og ta vekk hovmod og hat frå hjarta våre. Bryt ned murane som skil oss og bind oss

saman med kjærleikens band. Sjølv om vi er svake, må du gjera det som er naudsynt gjennom oss for at viljen din skal skje på jorda så alle folk og nasjonar kan tena deg i samklang kring di himmelske trone. Det bed vi deg om, Gud.

A Herre, høyr vår bøn (*sunge eller sagt*)
(*Gje tid nok til hjelparane til å tenna lyset sitt frå påskelyset*)

R4 Heilage Ande, du som gjev liv, vi er skapte til å verta heile i deg og å dela livet her på jorda med våre søstrer og brør. Vekk medkjensle og kjærleik i oss. Gjev oss styrke og mot til å arbeida for rettferd der vi bur og skapa fred i familieane våre. Hjelp oss å trøysta dei sjuke og døyande, og å dela det vi har med dei som er i naud. Vi bed om at menneskehjarta må bli forvandla etter ditt bilete. Det bed vi deg om, Gud.

A Herre, høyr vår bøn (*sunge eller sagt*)
(*Gje tid nok til hjelparane til å tenna lyset sitt frå påskelyset*)

Herrens bøn (*Ein kan nytta denne forma av Herrens bøn eller ei ein er fortruleg med*)

A: Vår Far i himmelen!
Lat namnet ditt helgast.
Lat riket ditt koma.
Lat viljen di råda på jorda slik som i himmelen
Gjev oss i dag vårt daglege brød,
og tilgjev oss vår skyld slik vi òg tilgjev våre skuldnarar.
Og lat oss ikkje koma i freisting,
men frels oss frå det vonde.
For riket er ditt og makta og æra i all æva.
Amen.

VI Utsendingar for Kristus - i forsoningstenesta

Oppdraget for Kristus

(Dei tolv sender lyset utover i forsamlinga til alle har eit tent lys i handa.)

L Eit brennande lys er eit sterkt menneskeleg symbol. Det gjev lys i mørkret, det skapar varme, tryggleik og fellesskap. Det symboliserer Kristus, lyset i verda. Som utsendingar for Kristus skal vi bringa lyset ut i

verda, til mørke stader der kampar, motsetnader og skilje vert hindringar for vårt felles vitnemål. Måtte lyset til Kristus verka forsoning i tankane våre, i orda og gjerningane våre. Ta imot lyset frå Kristus og ber det med til dei mørke stadane i verda! Ta del i forsoningstenesta! Ver utsendingar for Kristus!

Velsigning og utsending

L Vi kallar på deg, du miskunnsame Gud:
Lat alle som søker forsoning, kjenna hjelp frå deg
så dei kan vitna om dine mektige kjærleiksgjeringar!
Det bed vi om i namnet til din Son, Jesus Kristus, vår Herre.

A **Amen.**

L Må velsinginga frå den allmechtige Gud,
Far, Son og Heilag ande
koma over dykk og bli i dykk for alltid.

A **Amen.**

L Gå i Guds fred.

A **Gud vera takk.**

Salme

*"Sonne der Gerechtigkeit" av Christian David ("Rise, O Sun of Righteousness", omsett av Frank W. Stoldt), **eller** ein annan song valt av den lokale komiteen.*

BIBELARBEID OG BØNNER FOR DE ÅTTE DAGENE

Første dag En er død for alle

2 Korinterbrev 5,14

Jesaja 53,4-12

Hans liv er gitt som skyldoffer

Salme 118,1+14-19

Gud overga meg ikke til døden

1 Johannes 2,1-2

Han er en soning for våre synder

Johannes 15,13-17

Han gir sitt liv for sine venner

Da Paulus ble omvendt til Kristus, fikk han en totalt ny innsikt: En er død for alle. Jesus døde ikke bare for sitt eget folk, eller bare for dem som sympatiserte med hans lære. Han døde for alle mennesker, i fortid, nåtid og fremtid. I troskap mot evangeliet er det mange kristne som gjennom århundrene har gitt livet for sine venner. En slik person var fransiskaneren Maximilian Kolbe. Han var fange i konsentrasjonsleiren Auschwitz, og i 1941 ga han villig livet så en medfange kunne få leve.

Fordi Jesus døde for alle, er alle døde med ham (2 Kor 5,14). Ved å dø med Kristus, blir vår gamle levemåte noe som hører fortiden til, og vi trer inn i en ny form for eksistens: et rikt liv – et liv der vi kan erfare trøst, tillit og tilgivelse selv i dag – et liv som fortsetter å ha mening etter døden. Dette nye livet er et liv i Gud.

Da Paulus hadde oppdaget dette, kjente han at Kristi kjærlighet tvang ham til å forkynne evangeliet om forsoning med Gud. Kristne kirker har del i det samme oppdraget med å forkynne evangeliets glade budskap. Men så trenger vi å spørre oss selv hvordan vi, som er skilt fra hverandre, kan forkynne et budskap om forsoning.

Spørsmål

- Hva betyr det at Jesus døde for alle?
- Den tyske presten Dietrich Bonhoeffer skrev: "Gjennom det som Jesus Kristus gjorde for meg og med meg, er jeg blitt bror til et annet menneske. Og det andre mennesket er blitt min bror ved det som Jesus Kristus gjorde for ham." Hva betyr dette for hvordan vi ser på andre?

- Hva betyr dette for økumenisk og inter-religiøs dialog?

Bønn

Gud, vår Far, i Jesus ga du oss den ene som døde for alle.

Han levde vårt liv og døde vår død.

Du godtok hans offer og reiste ham opp til nytt liv med deg.

Gi at også vi, som er døde med ham, kan bli til ett ved Den hellige ånd

og leve i rikdommen fra ditt guddommelige nærvær,

nå og i all evighet. Amen.

Andre dag

Ikke lenger leve for seg selv

2 Korinterbrev 5,15

Mika 6,6-8

Han har kunngjort for deg, menneske, hva godt er

Salme 25,1-5

Min frelses Gud, la meg kjenne dine veier

1 Johannes 4,19-21

Vi elsker fordi han elsket oss først

Matteus 16,24-26

Den som mister sitt liv for min skyld, skal finne det

Ved Jesu død og oppstandelse er vi satt fri fra å måtte skape mening på egen hånd og med egen kraft. Isteden lever vi av Jesu Kristi livgivende kraft. Han levde, døde og sto opp igjen for oss. Om vi "mister" livet for hans skyld, vinner vi livet.

Profetene var stadig opptatt av spørsmål om hvordan en kan leve rett for Gud. Profeten Mika fant et klart svar på spørsmålet: *"at du gjør rett, viser trofast kjærlighet og vandrer ydmykt med din Gud"*. Forfatteren av Salme 25 skjønnte at vi ikke kan gjøre dette av egen kraft og ropte til Gud om råd og styrke.

I senere år er ensomhet og sosial isolasjon blitt et stort problem i Tyskland og mange andre samfunn. Som kristne er vi kalt til å skape et samfunn der vi deler ressursene med hverandre og fremmer samhold mellom generasjonene. Evangeliets kall til å leve, ikke for oss selv men for Kristus, er samtidig et kall til å ha kontakt med andre mennesker og bryte ned murer som skaper isolasjon.

Spørsmål

- Hvordan blir vi i vår kultur fristet til å leve for oss selv fremfor å leve for andre?
- På hvilken måte kan vi leve for andre i det daglige liv?
- Hva er de de økumeniske konsekvensene av ikke lenger å leve for oss selv?

Bønn

Gud, vår Far, i Jesus Kristus har du satt oss fri

til et liv som handler om mer enn oss selv.

Led oss ved din Ånd og hjelp oss til å leve livet som søsken i Kristus.

Han levde for oss, led, døde og sto opp igjen for oss,

og han lever og råder nå og i all evighet. Amen

Tredje dag Så kjenner vi ikke lenger noen bare på menneskelig vis. *(2 Korinter 5,18)*

1 Samuel 16,1.6-7

Salme 19,8-14

Apostlenes 9,1-19

Matteus 5,1-12

Herren ser ikke på det øynene ser men på hjertet

Herrens bud er klart, det gir øynene lys.

Saulus blir Paulus

Saliggrisingene

Et møte med Kristus snur alt på hodet. Paulus opplevde det på veien til Damaskus. For første gang kunne han se Jesus som det han virkelig var: Verdens frelser. Synsvinkelen hadde endret seg totalt. Nå måtte han legge sin menneskelige, verdslige vurdering til side.

Et møte med Kristus endrer våre perspektiver også. Likevel blir vi ofte hengende i fortiden og tar våre standpunkt etter rent menneskelige vurderinger. Vi mener vi gjør ting "i Herrens navn" mens vi i realiteten handler til beste for oss selv. Gjennom historien har ledere og kirkene selv, både i Tyskland og i mange andre land, misbrukt sin makt og innflytelse til å oppnå urettferdige politiske mål.

De kristne fra kirken i Mähren, herrnhuterne, fikk i 1741 kallet om ikke å "se på det som øynene ser". Forvandlet av sitt møte med Kristus valgte de å "underordne seg under Kristi ord". Ved å underordne oss under Kristi ord i dag er vi kalt til å se andre slik som Gud ser dem, uten fordommer og mistillit.

Spørsmål

- Hvor kan jeg finne Damaskus-opplevelsen i mitt eget liv?
- Hva blir annerledes når vi ser andre kristne eller folk av annen tro slik Gud ser dem?

Bønn

Treenige Gud, du er opphav og mål for alt alt levende.

Tilgi oss når vi bare tenker på oss selv og er blindet av våre egne tanker.

Lukk opp vårt hjerte og våre øyne.

Lær oss å elske og ta imot hverandre med vennlighet

slik at vi kan vokse i den enheten som er din gave,
til ære og pris for deg, nå og i all evighet. Amen.

Fjerde dag

Det gamle er borte

	2 Korinter 5,17
1 Mosebok 19,15-26	Ikke se deg tilbake
Salme 77,5-15	Gud er alltid trofast
Filipperne 3,7-14	Glemme det som ligger bak
Lukas 9,57-62	Hold hånden på plogen

Vi lever ofte som om vi var styrt av fortiden. Å se seg tilbake kan være nyttig og er nødvendig for å ta vare på minner. Men blikket bakover kan også lamme oss og hindre oss i å leve i nåtiden. Her er Paulus budskap befriende: "Det gamle er borte."

Bibelen oppmuntrer oss til å ta vare på fortiden, finne styrke i våre minner og huske på alt det gode Gud har gjort. Men vi blir også oppfordret til å la det gamle ligge, selv om det var bra, for å kunne følge Kristus og leve det nye livet i ham.

I dette året er det mange kristne som tar frem minnet om Martin Luthers og mange andre reformatorers arbeid. Reformasjonen forandret mye for den vestlige Kirken. Mange kristne ga modige vitnesbyrd, og mange ble fornyet i sitt kristenliv. Men samtidig er det viktig, som skriften sier, ikke å bli hengende ved det som var slik at Den hellige ånd ikke får åpne en ny fremtid for oss der skillelinjene er overvunnet og Guds folk er gjort helt.

Spørsmål

- Hva kan vi lære av sammen å lese historien om våre splittelser og gjensidige mistillit?
- Hva må forandres i min kirke slik at skillene kan overvinnes og det som forener kan bli styrket?

Bønn

Herre Jesus Kristus, du som er den samme i går, i dag og til evig tid, helbred sårene fra fortiden, velsign pilegrimsvandringen vår mot enhet i dag og led oss inn i din fremtid der du skal være alt i alle, sammen med Faderen og Den hellige ånd i all evighet. Amen.

Femte dag

Se, det nye er blitt til!

Esekiel 36,25-27

2 Korinter 5,17

Salme 126

Få et nytt hjerte av Gud

Kolossoerne 3,9-17

Bli fylt med glede

Johannes 3,1-8

Bli fornyet med Kristus

Bli født av Ånden

Paulus møtte Kristus, den oppstandne Herre, og ble et nytt menneske. Og slik er det med hver den som tror på Kristus. Den nye skapning er ikke synlig for det blotte øye. Men den er virkelig for troen. Gud lever i oss ved kraften av Den hellige ånd og lar oss ha del i Den treeniges liv.

Ved denne nyskapelsen er syndefallet overvunnet, og vi er tatt inn i et frelsende gudsforhold. Utrolige ting kan i sannhet kan sies om oss, slik Paulus også gjør: I Kristus er vi en ny skapning. I hans oppstandelse er døden overvunnet. Ikke noe menneske og ikke noe annet kan rive oss ut av Guds hender. Vi er ett i Kristus og han lever i oss. I Kristus er vi "et kongerike av prester" (Åp 5,10) som takker ham for seieren over døden og forkynner løftet om den nye skapning.

Det nye livet blir synlig når vi kler oss i medfølelse, godhet, mildhet, ydmykhet og tålmod (Kol 3,12). Men det må også bli synlig i våre økumeniske relasjoner. En vanlig tanke i kirkene er at jo mer vi er i Kristus, desto nærmere er vi hverandre. Ved dette 500-årsjubileet for reformasjonen blir vi særlig minnet om at historien vår både har gitt resultater og skapt tragedier. Men Kristi kjærlighet tvinger oss til å leve som nye skapninger som stadig leter etter enhet og forsoning.

Spørsmål

- Hva hjelper meg til å skjønne at jeg er en ny skapning i Kristus?
- Hva trenger jeg å gjøre for å leve ut mitt nye liv i Kristus?
- Hva er de økumeniske konsekvensene av å være en ny skapning?

Bønn

Treenige Gud, du åpenbarer deg for oss som Far og skaper, som Sønn og frelser og som Ånd og livgiver, og likevel er du en. Du bryter gjennom våre menneskelige grenser og fornyer oss. Gi oss et nytt hjerte så vi kan overvinne alt som truer vår enhet i deg. Vi ber i Jesu Kristi navn ved kraften av Den hellige ånd. Amen

Sjette dag

Gud forsonte oss med seg selv

2 Korinter 5,18

1 Mosebok 17,1-8

Gud slutter en pakt med Abraham

Salme 98

Verden har sett frelsen fra Gud

Romerne 5,6-11

Gud forsonte oss med seg selv gjennom Jesus

Lukas 2,8-14

Bud om en stor glede

Forsoningen har to sider. Den er på samme tid fascinerende og skremmende. Den tiltrekker oss slik at vi ønsker den – i oss selv, med hverandre og med våre forskjellige kirkelige tradisjoner. Vi ser omkostningene, og de skremmer oss. For forsoning betyr å gi avkall på våre ønsker om makt og anerkjennelse. Gud forsoner oss av nåde med seg selv enda vi har snudd oss vekk fra ham. Men Guds gjerninger går enda videre. For Gud forsoner ikke bare menneskeheten, men hele skapningen med seg selv.

Det Gamle testamente forteller om hvordan Gud var trofast og nådig mot sitt folk Israel som han hadde opprettet en pakt med. Denne pakten er blitt stående, "For Gud angreir ikke sine nådegaver og sitt kall." (Rom 11,29) Jesus, som innstiftet den nye pakt i sitt blod, var en sønn av Israel. Alt for ofte i historien har våre kirker glemt å ta dette på alvor. Etter Holocaust er det blitt et særskilt ansvar for de tyske kirkene å kjempe mot antisemittisme. På samme måte er alle kirker kalt til å fremme forsoning i sine fellesskap og stå imot alle former for diskriminering, for vi har alle del i Guds pakt.

Spørsmål

- Hvordan forstår vi som kristne fellesskap det å ha del i Guds pakt?
- Hva slags diskriminering trenger våre kirker å være oppmerksom på i dagens samfunn?

Bønn

Gode Gud, av kjærlighet har du sluttet pakt med ditt folk.

Gi oss evne til å stå imot alle former for diskriminering.

La den gaven du har gitt oss i din kjærlighets pakt, fyll oss med glede

og inspirere oss samhold og enhet, ved Jesus Kristus,

vår oppstandne Herre som lever og råder

med deg og Den hellige ånd nå og i all evighet.

Amen.

Sjuende dag Forsoningens tjeneste

2 Korinter 5,18-19

1 Mosebok 50,15-21	Josef blir forsonet med sine brødre
Salme 72	Guds rike bringer rettferdighet og fred
1 Johannes 3,16b-21	Guds kjærlighet tvinger oss til å elske hverandre
Johannes 17,20-26	Jesus ber om enhet i sin kirke

Forsoningen mellom Gud og mennesker er et helt sentralt motiv i vår kristne tro. Paulus var overbevist om at Kristi kjærlighet tvinger oss til å la Guds forsoning få gjelde i alle livets sammenhenger. I dag leder dette oss til å prøve samvittigheten når det gjelder det som skiller oss. Slik historien om Josef viser, gir Gud alltid den nåden som trengs for å reparere brutte relasjoner.

De store reformatorene, som Martin Luther, Ulrich Zwingli og Jean Calvin, søkte i likhet med mange som forble katolikker, som Ignatius Loyola, Francis de Sales og Charles Borromeo, å fremme fornyelse i den vestlige kirke. Men så ble det som skulle være en historie om Guds nåde, spolert av menneskers synd og ble i stedet en historie om hvordan enheten i Guds folk ble revet i stykker. Blandet med synd og krig ble gjensidig fiendskap og mistro stadig dypere hundreårene som fulgte.

Forsoningens tjeneste omfatter også arbeidet med å overvinne skiller innen kristenheten. I dag er det mange kirkesamfunn som arbeider sammen i gjensidig tillit og respekt. Ett positivt eksempel på økumenisk forsoning er dialogen mellom Det lutherske verdensforbund og Mennonittenes verdenskonferanse. Etter at resultatet av dialogen ble utgitt i dokumentet "Helbrede minnene: Forsoning i Kristus" (Healing Memories: Reconciling in Christ), holdt de to organisasjonene sammen en botsgudstjeneste i 2010. Rundt omkring i Tyskland og i mange andre land har det siden vært holdt mange forsoningssgudstjenester.

Spørsmål

- Hvor ser vi behovet for forsoningstjeneste i vår sammenheng?
- Hvordan svarer vi på dette behovet?

Bønn: All godhets Gud, vi takker deg for at du forsoner oss og hele verden med deg selv i Kristus. Gi oss, våre menigheter og våre kirker, kraft til forsoningens tjeneste. Leg våre hjerter og hjelp oss til å spre din fred. "La oss så fred der det er hat, tilgivelse der det er ødeleggelse, tro der det er tvil, håp der det er fortvilelse, lys der det er mørke, glede der det er sorg." Vi ber i Jesu Kristi navn i Den hellige ånds kraft. Amen.

Åttende dag Forsonet med Gud

2 Korinter 5,20

Mika 4,1-5

I de siste dager skal rettferd råde

Salme 87

Herlige ting er sagt om Gud

Åpenbaringen 21,1-5a

Gud vil skape en ny himmel og en ny jord

Johannes 20,11-18

Møte med Kristus gir personlige oppdrag

Hva hvis? Hva hvis profetiene i Bibelen faktisk ble oppfylt? Hvis kriger mellom folkene tok slutt og våpnene ble gjort om til livgivende ting? Hva hvis Guds rettferd og fred fikk råde, en fred som var mer enn bare fravær av krig? Hvis alle mennesker kom sammen for å holde en fest der ikke et eneste menneske ble satt utenfor? Hva hvis det virkelig var slutt på sorg og tårer og det ikke fantes noen død mer? Det ville være høydepunktet i forsoningen som Gud ga i Jesus Kristus. Det ville være himmelen!

I salmer og sanger synger vi om dagen da hele den fullkomne skapningen til slutt når sitt mål, dagen da Gud vil være "alt i alle". Tekstene forteller om det kristne håp, at Guds rike skal komme og lidelse bli forvandlet til glede. På den dagen vil Kirken bli åpenbart i sin skjønnhet som Kristi ene legeme. Overalt hvor vi samles i Ånden for å syngesammen om oppfyllelsen av Guds løfter, åpner himmelen seg, og vi kan her og nå begynne å danse til evighetens melodi.

La oss derfor, ettersom vi allerede kan erfare at himmelen er her, feire sammen. Vi kan bli inspirert til å dele med hverandre bilder, dikt og sanger fra våre særegne tradisjoner. Dette materialet kan åpne rom for oss til å erfare vår felles tro på og håp om Guds rike.

Spørsmål

- Hvordan forestiller du deg himmelen?
- Hvilke sanger, fortellinger, dikt og bilder fra din tradisjon gir deg følelsen av å ta del i Guds evige virkelighet?

Bønn

Treenige Gud, Far, Sønn og Hellig ånd,
vi takker deg for denne bønneuken,
for at vi har fått være sammen som kristne
og for de ulike måter vi har erfart din nærhet på.
La oss alltid prise ditt hellige navn sammen
så vi kan fortsette å vokse i enhet og forsoning. Amen

eller:

Ære være deg, du høye!
Å Gud, hva ser, hva ser mitt øye!
Rundt om din trone englerad!
Lyset er så klart der inne,
hver Jesu venn vi der skal finne
så engleren og engleglad!
Hva intet øye så,
hva tanken ei kan nå,
der vi skuer.
Du jord, farvel!
Stig høyt, min sjel!
Følg Jesus inn til gledens vell!

(Etter:

Gloria sei dir gesungen
Mit Menschen- und mit Engelzungen,
Mit Harfen und mit Zimbeln schön.
Von zwölf Perlen sind die Tore,
An deiner Stadt; wir stehn im Chore
Der Engel hoch um deinen Thron.
Kein Aug hat je gespürt,
Kein Ohr hat mehr gehört
Solche Freude.
Des jauchzen wir und singen dir
das Halleluja für und für.)

(3. vers av "Wachet auf, ruft uns die Stimme". Tekst av Philipp Nicolai
(1599)

Til norsk: M.B.Landstad 1824: "Sions vekter hever røsten")

DEN ØKUMENISKE SITUASJONEN I TYSKLAND¹

Samarbeid i et samfunn i endring

Av de 81 millioner innbyggerne i Tyskland i dag er 50 millioner kristne. De fleste av dem tilhører enten Den romersk katolske kirke eller en av de protestantiske regionale kirkene som til sammen utgjør Den evangeliske kirke i Tyskland (EKD). Det er også flere kirkesamfunn i Tyskland selv om de er små i forhold til disse store. Den ortodokse kirke og alle større kristne tradisjoner er til stede i Tyskland i dag.

For flere hundre år siden besto Tyskland av mange kongeriker og hertugdømmer, men de var forent i en felles kirke. Reformasjonen, ledet blant andre av Martin Luther, førte med seg skisma og splittelse i den vest-europeiske kristenheten, og i neste fase kriger mellom katolske og protestantiske styrker. Freden i Augsburg 1555 gjorde for en tid slutt på disse konfliktene ved å slå fast at folket i et kongerike eller hertugdømme skulle tilhøre samme tro som sin hersker. De som hadde en annen tro, ble tvunget til enten å konvertere eller flytte til et annet land. Denne ordningen gjaldt lutheranere og katolikker, men ikke dem som fulgte Calvin eller Gjendøperne (fikk senere navnet Mennonitter), de var derfor gjenstand for forfølgelser. Freden i Augsburg holdt i mer en 60 år til utbruddet av 30-årskrigen (1618-1648). Den ble avsluttet ved fredsslutningen i Westfalen 1648 som bekreftet freden i Augsburg. Men denne gangen ble det også tatt hensyn til kalvinistene. Et resultat av dette var at det tyske folk levde i regional kirkelig isolasjon. Konfesjonelle forskjeller innenfor et kongerike eller hertugdømme var utenkelig, og i frykt for krigens redsler hersket det mistro og fiendskap mellom kirkesamfunnene.

På 1800-tallet begynte andre kirkesamfunn å melde sin ankomst i Tyskland. Blant dem var baptistene og metodistene men også gammel-konfesjonelle kirker: gammel-lutheranere, gammel-reformerte og gammel-katolske kirker. Når disse kirkene vokste, var det ofte fordi de var protestbevegelser innenfor

1 Denne teksten er forfattet av Rådet for kristne kirker i Tyskland (ACK) og trykkes på deres ansvar.

kirkene. Resultatet var gjerne at disse kirkene ble relativt små og for det meste var uinteressert i økumeniske relasjoner.

Etter 2. Verdenskrig ble situasjonen for de kristne kirkene i Tyskland vesentlig forandret. Omkring 12 millioner mennesker med tysk opphav flyktet eller ble kastet ut av Øst-Europa. Da de ble bosatt i Tyskland, ble det ikke tatt hensyn til hvilken kristen tradisjon de tilhørte. Protestanter startet et nytt liv i katolske områder og vise versa. Et resultat av dette var at protestanter og katolikker kom nærmere hverandre.

Økonomisk og industriell vekst i etterkrigs-tiden skapte behov for arbeidskraft. Dette førte til avtaler mellom den tyske regjeringen og mange Middelhavsland om "gjestarbeidere". Folk kom fra Italia, Spania, Portugal, Hellas, Jugoslavia, Tyrkia, Marokko og Tunisia, og blant disse var det mange ortodokse kristne. Selv om det i utgangspunktet var meningen at de skulle vende tilbake til sine hjemland etter noen år – derfor navnet "gjestarbeidere" – var det mange som ble værende og dermed satte sitt preg på tysk liv og kultur. I 1980-årene skjedde det en økning av innvandrere med tyske røtter fra tidligere Sovjetunionen. Mange av dem var ortodokse, baptister eller jøder. I de senere årene har krig, terror og sosial uro i Midt-Østen, Afrika, Afghanistan, Ukraina og mange andre land skapt en stor strøm av flyktninger. Selv om de fleste av disse flyktet til nærliggende områder, har et økende antall migranter søkt tilflukt i Tyskland og andre europeiske land.

I tidligere Øst-Tyskland spilte kirkene, og særlig protestantene, en nøkkelrolle i hendelsene som førte til at Berlin-muren falt (1989) og at det kommunistiske styret måtte gå av. Men selv ikke dette forhindret at den kristne tro mistet sin betydning i Øst-Tyskland. Den britiske avisen "The Guardian" gikk så langt som til å beskrive Øst-Tyskland som "det mest gudløse sted på jorden". Det kommunistiske styret var slett ikke eneste årsaken til den manglende religiøsiteten der. Kristentroen hadde vært i tilbakegang allerede før kommunistene kom til makten. Ateismen der var slett ikke aggressiv på samme måte som de såkalte ny-ateistene. Den var isteden karakterisert av en grunnleggende likegyldighet til all slags tro. Da folk i Berlin ble spurt om de anså seg som troende eller ikke troende, svarte en person: "Jeg er ingen av delene, jeg er normal."

Tyskland er i dag hjemsted for folk med mange slags kulturell bakgrunn og av forskjellig - eller ingen - tro. Omtrent en tredel av befolkningen tilhører en av de regionale protestantiske kirkene (EKD), en tredel er romersk-katolske, og litt

under en tredel har ingen trostilhørighet. 1,7% av befolkningen er ortodokse kristne, 1,8% er medlemmer i en av fri-kirkene. Dette er for det meste kirker som har sterke historiske og teologiske bånd til reformasjonen, men som ikke har noe bånd til staten slik Den romersk-katolske kirke og EKD har det. 4,9% av befolkningen i Tyskland er muslimer og 0,1% er jøder.

Kirkene i Tyskland har ikke overvunnet alle sine forskjeller, men de har lært å arbeide sammen. Under det Nasjonal-sosialistiske styret var det kristne som samarbeidet med regjeringen. Andre gjorde imidlertid motstand og ble fengslet eller sendt til konsentrasjonsleirer. Erfaringen av å leve i og lide under nazistenes diktatur var stort sett at kristne fra forskjellige tradisjoner kom nærmere hverandre. I dag gjør de tyske kirkene en mye bedre jobb ved å samarbeide for å gjennomføre Kirkens tjeneste og vitne om evangeliet i ord og handling. Fordi Den romersk-katolske kirke og EKD har flest medlemmer, er det også de som gjør den største delen av det økumeniske samarbeidet i Tyskland.

Mye av dette arbeidet foregår på grasrotnivå som for eksempel i Den evangeliske alliansens bønneuke eller i Bønneuken for kristen enhet. Nabosogn og menigheter organiserer ofte økumeniske aktiviteter som bibeltimer, diskusjoner om teologiske spørsmål, festivaler, felles nettsider, besøk hos nye mennesker på stedet eller utdeling av brosjyrer med informasjon om de stedets kirker på den lokale jernbanestasjonen. Dette er arbeid som ofte blir gjort av frivillige medlemmer fra de lokale kirkene. Noen steder inngår sogn og menigheter lokale økumeniske partnerskap med formelle avtaler til grunn for samarbeidet. Slike avtaler bygger gjerne på tilsvarende skrevne avtaler mellom lederne i kirkene det er snakk om.

Økumenisk samarbeid skjer også på ledernivå i kirkene. For eksempel møtes en gruppe katolske og protestantiske biskoper fra EKD to ganger i året for å diskutere aktuelle saker som angår kirkene. En annen gruppe drøfter teologiske tema, for eksempel begrepet menneskeverd. I tillegg til slike bilaterale møter blir det også jevnlig holdt møter mellom representanter for den ortodokse bispekonferansen og romersk-katolske og protestantiske biskoper eller mellom frikirkerådet og EKD.

Store møter og samlinger for kirkemedlemmer er et typisk fenomen for det tyske kirkelandskapet. For katolikkene heter det *Katholikentage* og for protestantene *Kirchentage*. Begge disse storsamlingene finner sted hvert annet år og er organisert av henholdsvis *Sentralkomiteen for tyske katolikker* og av *Den tyske evangeliske Kirchentag* (DEKT). I prinsippet er det samlinger for

kirkemedlemmer, men i mange år nå har medlemmer fra forskjellige kirker deltatt eller er blitt invitert som gjestetalere.

I 2003 og 2010 gikk alle medlemskirkene i Fellesrådet for kirker i Tyskland sammen for å organisere en lignende samling på økumenisk basis med navnet *Økumenisk kirkedag*. Der ble det drøftet mange saker som er viktige i det tyske samfunnet: den globale finanskrisen, klimaendringer, etiske spørsmål knyttet til menneskelivet, rettferdighet og lignende tema. Av tilsvarende betydning var bibelstudium, teologiske diskusjoner og økumeniske gudstjenester, Å arrangere slike samlinger og særlig den økumeniske kirkedagen er en flott anledning for kristne i Tyskland til å vise at de ikke bare fortsatt er aktive, men også at de er forberedt på å arbeide sammen og å engasjere resten av det tyske samfunn i samtaler om viktige ting.

Fellesrådet for tyske kirker (*Arbeitsgemeinschaft Christlicher Kirchen, ACK*) ble opprettet 10 mars 1948, noen få måneder før Kirkenes Verdensråd ble stiftet. Kirkene som gikk sammen om å danne ACK, var Den evangeliske kirke (EKD), Mennonittkirken, Baptistkirken, Metodistkirken og Den gammelkatolske kirke. I 1974, ti år etter at "Dekretet om økumenikk" var godkjent på Det annet Vatikankonsil, sluttet den katolske Biskopskonferansen i Tyskland seg til Fellesrådet. Også Den ortodokse kirke ble medlem i 1974. Etter gjenforeningen av Tyskland ble det øst-tyske og det vest-tyske Fellesrådet slått sammen. Disse to rådene hadde ulike strukturer og medlemskap så det var nødvendig å skape en ny økumenisk organisasjon med nye statutter. I dag har Fellesrådet for kirker i Tyskland 17 medlemskirker. I tillegg er seks kirker gjestemedlemmer og fire økumeniske organer har observatørstatus.

Under den første økumeniske kirkedagen i Berlin i 2003 ledet representanter for alle medlemskirkene i ACK en økumenisk gudstjeneste . Der undertegnet de et økumenisk charter, *Charta Oecumenica*, som var laget av Konferansen for europeiske kirker og De europeiske biskopskonferansene i Den romersk-katolske kirke. ACK har også utgitt sin egen tekst som er en gjennomtenkning av hvilken betydning *Charta oecumenica* har i tysk sammenheng og av hvordan dette dokumentet kan gjøres om til praksis i Tyskland.

Under den andre økumeniske kirkedagen i München i 2010 etablerte ACK "En økumenisk dag for skaperverket". Slik ble en av anbefalingene i *Charta oecumenica* oppfylt. Den økumeniske dag for skaperverket er tenkt både som et felles vitnemål om vår tro på Gud som skaper og som en påminnelse om vårt felles ansvar for å ta vare på Guds skaperverk. Skaperverkets dag skal markeres

hvert år på den første fredagen i september. Starten for Den økumeniske skaperverkets dag ble markert da ACK feiret dagen i en ortodoks kirke i Brühl. I dag blir Skaperverkets dag feiret i byer over hele Tyskland. ACK oppfordrer alle tyske kristne til å feire denne dagen og gir ut forslag for gudstjenester og annet materiale i god tid før september slik at folk kan bruke det i sine egne feiringer.

Et annet tema som Fellesrådet har brukt mye tid og mange diskusjoner på, er *dåp*. I 2007 undertegnet elleve medlemskirker en overenskomst om gjensidig anerkjennelse av hverandres dåp. Fire medlemskirker, blant dem mennonittene og baptistene, så seg ikke i stand til å undertegne. Siden har ACK arbeidet videre med spørsmålet om dåp. Det ble tatt opp i generalforsamlingen til ACK, og det ble holdt en offentlig konferanse i mars 2014. ACK har også hatt konsultasjoner om det samme emnet med Det finske økumeniske råd.

Artiklene 10 og 11 i *Charta Oecumenica anbefaler en intensivering av dialogen med representanter for den jødiske tro, og de oppmuntrer til møter mellom kristne og muslimer*. I tråd med dette har ACK arbeidet sammen med to muslimske organisasjoner i et initiativ med navnet “Vet du hvem jeg er?” (*Weißt du, wer ich bin?*) Dette initiativet har gitt veiledning og økonomisk støtte til å oppmuntre folk fra alle de tre religionene til å bli kjent med hverandre og til å engasjere seg i felles aktiviteter i lokal sammenheng. En ung muslimsk kvinne ble engasjert til å koordinere tiltaket. Økonomisk støtte ble gitt av tyske og europeiske statsinstitusjoner.

Fellesrådet for kirker, ACK, har også arbeidet mye med dokumentet “Kristent vitnesbyrd i en multireligiøs verden”. De har laget et eget utvalg som skal koordinere dette arbeidet. I 2014 ble det holdt en konferanse som ga representanter fra medlemskirkene i ACK og i Den evangeliske allianse (EA) anledning til å diskutere spørsmål knyttet til vitnesbyrd og interreligiøs dialog. Et resultat er at EA og ACK er kommet nærmere hverandre, og EA har bedt om å få slutte seg til ACK med observatørstatus.

Økumeniske utfordringer

En av de store økumeniske utfordringene i Tyskland er å ta vare på en plattform der de små kirkene kan møte de store på like fot. Den romersk-katolske kirke og EKD er omtrent like store og har omtrent de samme ressursene til rådighet. Av den grunn er det lettere for dem å samarbeide på en hel rekke områder – om alt

fra ekteskap på tvers av kirkegrensene til spørsmål om forholdet mellom stat og kirke. Mange ganger blir imidlertid resultatet av deres bilaterale samarbeid at andre kirker og selv ACK ikke kommer til orde i økumeniske saker. Derfor er noen av de sentrale målsettingene for ACK å gjøre rett mot det faktum at det er mer enn to kirker i Tyskland, og at de derfor må oppfordre til og legge til rette for multilaterale samtaler og samarbeid.

En annen utfordring er frustrasjonen mange mennesker opplever, særlig de som har arbeidet lenge på grasrotplan, når de ikke kan se noen fremgang for økumeniske saker. Denne frustrasjonen kjennes aller sterkest når det kommer til spørsmålet om felles nattverd på tvers av konfesjonelle grenser. I Tyskland er det mange ektepar som tilhører hvert sitt kirkesamfunn. De ikke bare lengter etter å kunne delta i nattverden sammen, men mange har også en sterk følelse av at den økumeniske bevegelsen skulle bære mer frukt enn den har gjort til nå. De blir misfornøyd når de ser stagnasjon isteden for modige skritt fremover.

Mange mennesker i Tyskland har liten kunnskap om den kristne tro, og det ser ikke ut som om de er interessert i å forstå eller ta troen til seg. Hvis kirkene tar sin misjonstjeneste på alvor og "går for å gjøre alle mennesker til disipler" (Matt 28,19), så skulle det være en prioritet for dem å engasjere disse menneskene i dialog. Istedenfor at kirkene skulle gjøre noe med denne utfordringen hver for seg, burde de gå løs på den sammen, lære av hverandres erfaringer og oppmuntre hverandre. Å sette fokus på den tro vi har felles kan bare styrke båndene mellom kirkene. Dessuten vil forsøk på å kommunisere den kristne tro på en forståelig måte gjøre at kirkene selv får en dypere innsikt i sin tro. 500-årsjubileet for reformasjonen kan bli en mulighet til å minne offentligheten – kristne og ikketroende – om hva den kristne tro egentlig handler om: Guds kjærlighet i Kristus for oss mennesker og for hele skaperverket. Dette er grunnen til at kirkene i Tyskland har besluttet å gjøre jubileet til en feiring av Jesus Kristus, en Kristusfest.

Bønneuken for kristen enhet

Tema 1968-2015

I 1968 begynte en å bruke materiale som var forberedt i fellesskap av Kirkenes Verdensråds Faith and Order -komité og Det pavelige råd til fremme av kristen enhet.

- 1968 Til pris og ære for hans herlighet (Ef 1,14)
- 1969 Kalt til frihet (Gal 5,13) Forberedelsesmøte i Roma, Italia
- 1970 Vi er Guds medarbeidere (1 Kor 3,9)
Forberedelsesmøte i klosteret Niederaltaich, DDR
- 1971 ...og Den Hellige Ånds samfunn (2.Kor 13,13)
- 1972 Et nytt bud gir jeg dere (Joh 13,34)
Forberedelsesmøte i Genève, Sveits
- 1973 Herre, lær oss å be (Luk 11,1)
Forberedelsesmøte i klosteret Montserrat i Spania
- 1974 For at hver tunge skal bekjenne: Jesus Kristus er Herre (Fil 2,1-13)
Forberedelsesmøte i Genève, Sveits
- 1975 Guds mål: Å sammenfatte alt i Kristus (Ef 1,3-10)
Materiale forberedt av en australsk gruppe. Møte i Genève i Sveits
- 1976 Vi skal bli ham lik (1 Joh 3,2) eller: Kalt til å bli det vi er.
Materiale forberedt av en Karibisk kirkekonferanse. Møte i Roma, Italia
- 1977 Sammen holde ut i håp (Rom 5,1-5) Materiale forberedt i Libanon,
midt under borgerkrigen. Møte i Genève, Sveits.
- 1978 Ikke lenger fremmede (Ef 2,13-22)
Materiale forberedt av en økumenisk gruppe i Manchester, England
- 1979 Tjen hverandre til Guds ære (1 Pet 4,7-11)
Materiale forberedt i Argentina. Møte i Genève, Sveits.
- 1980 La ditt rike komme (Matt 6,10) Materiale forberedt av en økumenisk
gruppe i Berlin, DDR. Møte i Milano, Italia.
- 1981 En Ånd - mange gaver - ett legeme (1 Kor 12,3b-13)
Materiale forberedt av Greymoor Fathers, USA. Møte i Genève, Sveits.
- 1982 Må alle finne sitt hjem i deg, å Herre. (Sal 84)
Materiale forberedt i Kenya. Møte i Milano, Italia.
- 1983 Jesus Kristus - verdens liv (1 Joh 1,1-4) Materiale forberedt av en
økumenisk gruppe i Irland. Møte i Céligny (Bossey), Sveits.
- 1984 Kalt til å bli ett ved vår Herres kors (1 Kor 2,2 og Kol 1,20)
Forberedelsesmøte i Venezia, Italia.

- 1985 Fra død til liv med Kristus (Ef 2,4-7)
Materiale forberedt i Jamaica. Møte i Grandchamp, Sveits.
- 1986 Dere skal være mine vitner (Apg 1,6-8)
Materiale forberedt i Jugoslavia (Slovenia). Møte i Jugoslavia.
- 1987 Forenet i Kristus - en ny skapning (2 Kor 5,17-6,4a)
Materiale forberedt i England. Møte i Taizé, Frankrike.
- 1988 Guds kjærlighet driver frykten ut (1 Joh 4,18)
Materiale forberedt i Italia. Møte i Pinerolo, Italia.
- 1989 Bygge fellesskap: ett legeme i Kristus (Rom 12,5-6a)
Materiale fra Canada. Forberedelsesmøte Whaley Bridge, England.
- 1990 At de alle må være ett ... så verden kan tro (Joh 17)
Materiale fra Spania. Forberedelsesmøte i Madrid, Spania.
- 1991 Lovsyng Herren, alle folkeslag! (Salme 117 og Rom 15,5-13)
Materiale fra Tyskland. Forberedelsesmøte i Rotenburg/Fulda, Vest-Tyskland.
- 1992 Jeg er med dere alle dager ... Gå derfor ut (Matt 28,16-20)
Materiale fra Belgia. Forberedelsesmøte i Brügge, Belgia.
- 1993 Bære Åndens frukt til beste for kristen enhet (Gal 5,22-23)
Materiale fra Zaire. Forberedelsesmøte nær Zürich, Sveits.
- 1994 Guds husfolk: kalt til å være ett i hjerte og sinn (Apg 4,23-37)
Materiale fra Irland. Forberedelsesmøte i Dublin, Irland.
- 1995 Koinonia: Fellesskap med Gud og med hverandre (Joh 15,1-17)
Forberedelsesmøte i Bristol, England.
- 1996 Se, jeg står ved døren og banker (Åp 3,14-22)
Forberedelsesmøte i Lisboa, Portugal.
- 1997 Vi ber dere på Kristi vegne, la dere forsone med Gud. (2 Kor 5,20)
Forberedelsesmøte i Stockholm, Sverige.
- 1998 Ånden kommer oss til hjelp i vår svakhet (Rom 8,14-27)
Forberedelsesmøte holdt i Paris, Frankrike.
- 1999 Han skal bo hos dem som deres Gud, og de skal være hans folk (Åp 21,1-7) Materiale fra Malaysia. Forberedelsesmøte holdt i Bose-klosteret i Italia.
- 2000 Lovet være Gud, han som har velsignet oss i Kristus (Ef 1,3-14)
Materiale forberedt av Kirkerådet for Midt-Østen. Møte i La Verna, Italia.
- 2001 Jeg er veien, sannheten og livet (Joh 14,1-6)
Materiale forberedt i Romania, møte holdt i Vulcan, Romania.
- 2002 For du er livets kilde (Sal 36,5-6)

- Materiale forberedt av Konferansen for Evangeliske kirker i Europa (CEEC) og Konferansen av Kirker i Europa (CEC). Møte holdt nær Augsburg , Tyskland.
- 2003 Vi har denne skatten i leirkar (2 Kor 4,4-18)
Materiale fra kirker i Argentina. Møte i Los Rubios, Spania.
- 2004 Min fred gir jeg dere (Joh 14,23-31; Joh 14,27)
Materiale forberedt av kirker i Aleppo, Syria. Møte i Palermo, Sicilia.
- 2005 Jesus Kristus, kyrkas einaste grunnvoll (1 Kor 3,1-23)
Materiale førebudd av kyrkjer i Slovakia, møte i Piestany, Slovakia
- 2006 Hvor to eller tre er samlet i mitt navn, der er jeg midt iblant dem. Matt 18,18-20. Materiale forberedt av kirker i Irland, møte i Prosperous, Kildare County, Irland.
- 2007 Han får døve til å høre og stumme til å tale. (Mark 7,37)
Materiale forberedt av kirker i Sør-Afrika, møte i Faverges, Frankrike
- 2008 Be stadig (1 Tess 5, (12a)13b-18)
Materiale vart førebudd i USA, møte halde i Graymoor, Garrison, USA
- 2009 Sett dem sammen, så de blir til én stav i din hånd. (Esek 37,17)
Materiale forberedt av kirker i Korea, møte i Marseilles, Frankrike
- 2010 Dere er vitne om dette. (Luk 24,48) Materiale vart førebudd av ei økumenisk gruppe i Skottland, møte i Glasgow, Skottland.
- 2011 Ett i apostlenes lære og samfunnet, brødsbrytelsen og bønnene (Apg 2,42) Materiale forberedt av en gruppe kristne ledere i Jerusalem, møte i Saydnaya, Syria
- 2012 Vi skal alle bli omskapte ved vår Herre Jesu Kristi siger. (1 Kor 15,51-58)
Materiale er førebudd i Polen. Møte halde i Warsawa, Polen
- 2013 Hva krever Gud av oss? (se Mika 6,6-8)
Materiale fra India – møte holdt i Bangalore, India
- 2014 Er Kristus delt? (1 Kor 1,1-17)
Materiale er førebudd i Canada. Møte halde i Montréal, Canada
- 2015 Jesus sier til henne: La meg få drikke (John 4, 7)
Materiale forberedt i Brasil - møte holdt i São Paulo, Brasil
- 2016 Kalla til å forkynna Guds storverk (sjå 1 Peter 2:9)
Materiale er førebudd i Latvia. Møte halde i Rīga, Latvia
- 2017 Forsoning – Kristi kjærlighet tvinger oss (se 2 Kor 5,14-20)
Materiale forberedt i Tyskland. Møte holdt i Wittenberg, Tyskland.

Noen nøkkelbegivenheter i Bønneukens historie

- Ca 1740 I Skottland var det på denne tiden en Pinsebevegelse med bånd til USA. Vekkelsesbevegelsens budskap omfattet bønner for og med alle kirkesamfunn.
- 1820 Presten James Haldane Stewart gir ut "Hints for the General Union of Christians for the Outpouring of the Spirit"
- 1840 Presten Ignatius Spencer, konvertitt til den Romersk katolske kirke, foreslår "Felles bønn for enhet"
- 1867 Den første Lambeth-konferanse for anglikanske prester fremhever bønn for enhet i innledningen til resolusjonene.
- 1894 Pave Leo XIII oppmuntrer til å holde en bønneoktav (8 dager) for kristen enhet i sammenheng med pinse.
- 1908 Presten Paul Wattson begynte å markere en Bønneoktav for kristen enhet.
- 1926 Faith And Order bevegelsen begynner å gi ut "Forslag til en bønneoktav for kristen enhet".
- 1935 Abbed Paul Couturier fra Frankrike gjør seg til talsmann for "En verdensomfattende bønneuke for kristen enhet" på inkluderende basis med bønn for "den enhet som Kristus vil ha med de midler som han vil bruke".
- 1958 Unité Chretienne (Lyon i Frankrike) og kommisjonen for Faith and Order i Kirkenes Verdensråd begynner å samarbeide om forberedelse av materiale til Bønneuken.
- 1964 I Jerusalem ba pave Paul VI sammen med patriark Athenagoras Jesu bønn "at de alle må være ett" (Joh 17).
- 1964 Dekretet om Økumenikk fra det 2. Vatikankonsil understreker at bønn er sjelen i den økumeniske bevegelse, og oppmuntrer til å holde Bønneuken for kristen enhet.
- 1966 Kommisjonen for Faith and Order i Kirkenes Verdensråd og Sekretariatet til fremme av kristen enhet (nå kjent som Det pavelige

råd til fremme av kristen enhet) begynner offisielt med felles forberedelse av materiale til Bønneuken.

- 1968 Første gang materiale forberedt i fellesskap av Faith and Order og Sekretariatet til fremme av kristen enhet blir offisielt brukt til Bønneuken.
- 1975 Første gang materiale som bygger på utkast fra en lokal økumenisk gruppe brukes i Bønneuken.
- 1988 Materialet til Bønneuken ble brukt ved åpningsgudstjenesten til Det kristne råd i Malaysia der de største kristne grupperingene i landet deltar.
- 1994 Teksten for 1996 ble forberedt i samarbeid med KFUK og KFUM
- 2004 Det ble oppnådd enighet om at materialet til Bønneuken for kristen enhet heretter skal publiseres i fellesskap og produseres og utgis i samme format av Kommisjonen for Tro og Kirkeordning (KV) og Sekretariatet til fremme av kristen enhet (Den Katolske kirke).
- 2008 Feiring av 100-årsdagen til Bønneuken for kristen enhet. Forløperen, "Oktaven for kristen enhet", ble første gang markert i 1908.